



สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๔
รับที่: ๕๐๖๑
วันที่: ๒๐ มิ.ย. ๖๒
เวลา: ๐๘:๕๕ น.

## บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๒ กลุ่มประสานฯ ต.วังทอง อ.วังทอง จ.พิษณุโลก ๖๕๑๓๐  
 โทร.๐-๕๕๓๑-๓๑๒๗, ๐-๕๕๓๑-๓๑๓๐ โทรสาร ๐-๕๕๓๑-๓๑๒๘ E-mail :Oard๒@doa.in.th  
 ที่ กษ ๐๘๑๘ / ๑๑๑๑ วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๒

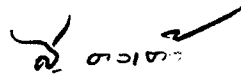
เรื่อง แจ้งเวียนบทคัดย่อผลงานทางวิชาการเพื่อตรวจสอบ

เรียน ผอ.กอง/สถาบัน/สำนัก/ศทส./สวพ.๑-๘

ด้วย นายเจริญ ดิษฐไชยวงศ์ นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ ตำแหน่งเลขที่ ๑๔๙๒  
 กลุ่มวิชาการ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๒ มีความประสงค์จะขอรับการคัดเลือกประเมินผลงาน  
 เข้าดำรงตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านพืชผัก (นักวิชาการเกษตรเชี่ยวชาญ ตำแหน่งเลขที่ ๓๔๔) สถาบันวิจัยพืชสวน  
 จึงขอส่งบทคัดย่อผลงานทางวิชาการเพื่อพิจารณาตรวจสอบ จำนวน ๓ เรื่อง ดังนี้

๑. การปรับปรุงพันธุ์พืชทองбриโคมเมล็ด
๒. ถั่วฝักยาวพันธุ์พิจิตร ๒
๓. ถั่วฝักยาวพันธุ์พิจิตร ๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และแจ้งให้นักวิชาการในสังกัดทราบ ทั้งนี้หากไม่ตอบกลับมา  
 ภายใน วันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๒ จะถือว่าไม่มีผู้ใดคัดค้าน สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๒ จะนำ  
 ผลงานดังกล่าวเสนอขอรับการประเมินต่อไป



(นายสมบัติ ตงเต้า)

ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๒

ที่ กษ.๐๘๒๐/..... ๑๑๑๑๕

เรียน ผอ.สวพ.๔/ผชช./ผอ.ศทพ./ศทก./ผอ.กลุ่ม.....

- เพื่อโปรดทราบ
- เพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ
- เพื่อโปรดทราบและดำเนินการ
- เพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ
- ข้อเสนอแนะ.....



(นายบุญชู สายธนู)

ผู้อำนวยการกลุ่มประสานและบริหารนโยบาย รักษาราชการแทน  
 ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๔

รับในระบบ  
 วันที่ ๒๐ มิ.ย. ๖๒ เวลา ๐๘:๕๕ น.

การปรับปรุงพันธุ์ฟักทองบริโภคเมล็ด  
Varietal Improvement of Pumpkin for Edible Seeds

จรัญ ดิษฐไชยวงศ์                      เสงี่ยม แจ่มจำรูญ  
สุภาวดี สมภาค<sup>1</sup>                              กฤษณ์ ลินวัฒนา<sup>2</sup>

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพิจิตร

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2

บทคัดย่อ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพิจิตร ได้พัฒนาพันธุ์ฟักทองบริโภคเมล็ดตั้งแต่ ปี 2554-2558 ปลูกและผสมตัวเองพันธุ์ฟักทองจากศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ 7 พันธุ์ คัดเลือกได้สายพันธุ์ที่ให้น้ำหนักเมล็ดต่อผลสูงสุด 2 สายพันธุ์ คือ สายพันธุ์ PSK 4-14 และ PSK 4-1-4 พัฒนาพันธุ์โดยการคัดเลือกแบบบันทึกประวัติ โดยการผสมข้ามกับพันธุ์การค้า 2 พันธุ์ คือ พันธุ์ 3A-37 และพันธุ์ Styria ได้ลูกผสมชั่วที่ 1 ได้แก่ PSK 4-14 × Styria, PSK 4-1-4 × Styria และ 3A-37 × Styria ปลูกและคัดเลือก 4 ชั่วอายุ คัดเลือกได้ 3 สายพันธุ์ ได้แก่ สายพันธุ์ (PSK 4-14 × Styria)-4-3-8, (PSK 4-14 × Styria)-18-18-4 และ (3A-37 × Styria)-3-6-3 ปลูกเปรียบเทียบกับสายพันธุ์ PSK 4-14 วางแผนการทดลองแบบสุ่มในบล็อกสมบูรณ์ พบว่า ผลผลิตเมล็ดต่อต้น น้ำหนักแห้ง 100 เมล็ด และอายุเก็บเกี่ยวของพันธุ์ฟักทองที่ทำการเปรียบเทียบไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่พบว่า น้ำหนักเมล็ดต่อผล และความหนาเปลือกเมล็ดมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สายพันธุ์ (3A-37 × Styria)-3-6-3 ให้น้ำหนักเมล็ดต่อผลสูงสุด 14.8 กรัม และสายพันธุ์ (PSK 4-14 × Styria)-4-3-8 ให้ความหนาเปลือกเมล็ดน้อยที่สุด 0.15 มิลลิเมตร และพบว่า ปริมาณสังกะสีในเมล็ดแห้ง สายพันธุ์ (3A-37 × Styria)-3-6-3 , (PSK 4-14 × Styria)-18-18-4 และ (PSK 4-14 × Styria)-4-3-8 มีปริมาณสังกะสี 12.9, 11.6 และ 9.6 มิลลิกรัมต่อเฮกโตกรัมแห้ง 100 กรัม ตามลำดับ

<sup>1</sup> ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ

<sup>2</sup> สถาบันวิจัยพืชสวน

## ถั่วฝักยาวพันธุ์พิจิตร 2

### Yard Long Bean Variety Phichit 2

จรัญ ดิษฐไชยวงศ์ สุธน สุวรรณบุตร<sup>1</sup> วิภาวรรณ ดวนมีสุข<sup>2</sup> เพ็ญจันทร์ สุทธานุกูล<sup>2</sup>  
นรินทร์ พูลเพิ่ม<sup>1</sup> เอนก บางข้า<sup>3</sup> ชำนาญ ทองกลัด<sup>1</sup> ไชยวัฒน์ วัฒนไชย<sup>4</sup>  
อุดมภรณ์ ขาลสุวรรณ<sup>5</sup> ไมตรี สุทธิจิตต์<sup>5</sup> มาโนช ทองเจียม<sup>6</sup>

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพิจิตร

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2

#### บทคัดย่อ

ปี 2540-2545 ทำการปรับปรุงพันธุ์ถั่วฝักยาว เพื่อให้ได้สายพันธุ์ที่ให้ผลผลิตมากกว่าพันธุ์ที่เกษตรกรปลูกทั่วไป และเป็นพันธุ์ที่มีคุณค่าทางอาหารสูง ทำการคัดเลือกสายพันธุ์จากการผสมข้ามระหว่างถั่วฝักยาวพันธุ์ YB 7 กับ พันธุ์ YB 12 โดยมีการวิจัย 6 ขั้นตอน คือ ปี 2540-2541 ผสมพันธุ์ คัดเลือกสายพันธุ์ และประเมินผลผลิตเบื้องต้น ในศูนย์วิจัยพืชสวนพิจิตร ปี 2542 เปรียบเทียบสายพันธุ์ ในศูนย์วิจัยพืชสวนพิจิตร ปี 2542-2543 ทดสอบสายพันธุ์ในศูนย์/สถานี รวม 3 แห่ง ได้แก่ ศูนย์วิจัยพืชสวนพิจิตร สถานีทดลองพืชสวนท่าชัย และสถานีทดลอง พืชสวนน่าน ปี 2544 ทดสอบสายพันธุ์ในแปลงเกษตรกร อำเภอสุวรรณคูหา จังหวัดสุโขทัย ปี 2544 เปรียบเทียบสายพันธุ์ ในศูนย์วิจัยพืชสวนพิจิตร และปี 2545 ทดสอบสายพันธุ์ในแปลงเกษตรกร อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร ได้ถั่วฝักยาวเสนอเป็นพันธุ์แนะนำ 1 สายพันธุ์ คือ สายพันธุ์ Phichit Yard Long Bean # 8 (PYB 8) ให้ผลผลิตเฉลี่ย 2,617 กิโลกรัมต่อไร่ มากกว่าพันธุ์ ก2-1A และพันธุ์พิจิตร 1 ร้อยละ 40 และ 20 ตามลำดับ และมากกว่าพันธุ์อื่นๆ ที่เกษตรกรนิยมปลูก มีสารอาหารที่เป็นประโยชน์ ได้แก่ โยอาหาร (dietary fibre) ร้อยละ 4.85 และมีฤทธิ์ของสารต้านอนุมูลอิสระ (antioxidant) เทียบเท่ากับสารอนุพันธ์ของวิตามินอี (Trolox) 1.183 มิลลิกรัมต่อฝักสด 1 กิโลกรัม พันธุ์ที่แนะนำ คือ เขตภาคเหนือตอนบนและตอนล่าง เป็นพันธุ์แนะนำของกรมวิชาการเกษตร เมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2546

<sup>1</sup> ศูนย์วิจัยพืชสวนพิจิตร

<sup>2</sup> สถานีทดลองพืชสวนท่าชัย จ.สุโขทัย

<sup>3</sup> ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ

<sup>4</sup> สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 1 จังหวัดเชียงใหม่

<sup>5</sup> ภาควิชาชีวเคมี คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

<sup>6</sup> สำนักผู้เชี่ยวชาญ กรมวิชาการเกษตร

ถั่วฝักยาวพันธุ์พิจิตร 3  
Yard Long Bean Variety Phichit 3

จรัญ ดิษฐไชยวงศ์ เสี่ยงยม แจ่มจำรูญ พานิช จิตดี<sup>1</sup>  
ประภาศรี ไชยวงศ์<sup>1</sup> แหวดาว สมตา<sup>2</sup> กฤษณ์ ถินวัฒนา<sup>3</sup>

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพิจิตร

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2

.....

**บทคัดย่อ**

ปี 2545-2547 และปี 2550 ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพิจิตร ได้ปรับปรุงพันธุ์ถั่วฝักยาวแบบบันทึกประวัติ คัดเลือกได้ 5 สายพันธุ์ และเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ไว้ ปี 2553 ทดสอบพันธุ์ถั่วฝักยาวทั้ง 5 สายพันธุ์ เพื่อให้ได้สายพันธุ์ถั่วฝักยาวที่มีลักษณะฝักตามที่เกษตรกรต้องการ คือ ความหนาเนื้อฝักมากกว่า 2.4 มิลลิเมตร ฝักสดสีเขียว (YG 144 A) ผลผลิตสูง และเก็บเกี่ยวเร็ว วางแผน การทดลองแบบสุ่มในบล็อกสมบูรณ์ มี 4 ซ้ำ 6 กรรมวิธี ได้แก่ สายพันธุ์ (พิจิตร 2 × YB 15) – 1-32-138-2-6, (พิจิตร 2 × YB 15) – 1-32-138-8-34 , (พิจิตร 2 × YB 15) – 1-32-138-10-19, (พิจิตร 2 × YB 15) – 1-32-138-14-17, (พิจิตร 2 × YB 15) – 1-32-138-25-21 และพันธุ์พิจิตร 2 ปลูกทดสอบ 4 แหล่ง ได้แก่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพิจิตร ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอุดรดิตถ์ แปลงเกษตรกร จังหวัดพิจิตร และแปลงเกษตรกร จังหวัดอุดรดิตถ์ ได้ถั่วฝักยาวเสนอเป็นพันธุ์แนะนำ 1 สายพันธุ์ คือ สายพันธุ์ (พิจิตร 2 × YB 15) – 1-32-138-25-21 มีลักษณะเด่น คือ ความหนาเนื้อฝัก 3.02 มากกว่าพันธุ์พิจิตร 2 ร้อยละ 25.8 อายุเก็บเกี่ยว 43 วัน เก็บเกี่ยวเร็วกว่าพันธุ์พิจิตร 2 3 วัน และให้ผลผลิตเฉลี่ย 3,861 กิโลกรัมต่อไร่ มากกว่าพันธุ์พิจิตร 2 ร้อยละ 6.3 พื้นที่แนะนำ เขตภาคเหนือตอนล่าง จังหวัดพิจิตร และจังหวัดอุดรดิตถ์ เป็นพันธุ์แนะนำพันธุ์ใหม่ของกรมวิชาการเกษตรชื่อ ถั่วฝักยาวพันธุ์พิจิตร 3 เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2556

<sup>1</sup> ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอุดรดิตถ์

<sup>2</sup> ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเชียงใหม่

<sup>3</sup> สถาบันวิจัยพืชสวน